

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ

ΕΣΠΕΡΙΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2007

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Παντελής Μπουκάλας

Σιγά μην τους τα δώσω...

[...] Και βέβαια, η διαφήμιση μας διδάσκει ηθική, αλλά από άλλους δρόμους και με άλλους τρόπους. Μας εθίζει στην ηθική της επιβολής, της «νίκης», του κέρδους, της φιλαυτίας και της μισανθρωπίας. Τυπικότατο δείγμα, δύο εντελώς πρόσφατα διαφημιστικά «τηλεδράματα» τυχερού παιγνιδιού: Στη μια περίπτωση κάποια γιαγιά και στην άλλη ένα ζευγάρι **κερδίζουν** επιτέλους «τα εκατομμύρια των ονείρων τους», χάρη στην εύνοια της ξυστής τύχης. Ξαφνιασμένοι ακόμη (δηλαδή, όντας ακόμη εντός εαυτού), καταπιάνονται με τη διανομή των κερδών σε συγγενείς και φίλους: τόσα θα πάρει το ένα παιδί, τόσα το άλλο, τόσα τα εγγόνια, τόσα τ' αδέρφια, να μη μείνει κανένας παραπονεμένος, να μη μείνει κανένας **απρόσκλητος** στην καλή την ώρα.

Γρήγορα όμως η επαφή των χεριών τους με τα «σπαρταριστά» πεντοχίλιαρα τους καθιστά έξαλλους, αφού τους κλέβει τον **αυθεντικό** τους εαυτό, τους κλέβει δηλαδή τους συγγενείς και τους φίλους. Παραζαλισμένοι από την Κίρκη των χρημάτων, μεταμορφώνονται σταδιακά και τελικά διακόπτουν τη νοητή διανομή και λένε το μεγάλο όχι: «Σιγά μην τους τα δώσω...». Το χαιρέκακο γέλακι που συνοδεύει αυτή την απόφασή τους αποκαλύπτει ότι αισθάνονται απολύτως **ικανοποιημένοι** από την **έγκαιρη** ανάνηψή τους, χάρη στην οποία διασώθηκαν από την ανοησία της σπατάλης, από τη φρίκη της φιλίας, από το

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

έγκλημα της γενναιοδωρίας –από τον κατά βάθος εαυτό τους εντέλει.

«Σιγά μην τους τα δώσω...». Έτσι απλά, απλούστατα, με πέντε λέξεις που η σημασία τους προτείνεται σαν **φυσική**, δίκαιη και αυτονόητη, καταπατούνται αισθήματα, περιφρονούνται δεσμοί καρδιακοί, νοθεύεται το αίμα και καταλύονται οι σχέσεις που αυτό καθιερώνει. Υψώνονται λοιπόν (και βέβαια, όχι ανεπαισθήτως¹ παρά εν γνώσει και υπερηφάνως) τείχη γύρω από τον τυχερό, που θα τον χωρίσουν από το πλήθος των δικών του, από την ανάγκη τους αλλά και από την αγάπη τους.

Το ολιγόλεκτο –δήθεν χαριτωμένο– διαφημιστικό σλόγκαν δεν **προτοτυπεί** βέβαια, απλώς παραδίδει σε μορφή **εύπεπτη** μιαν ολόκληρη τεχνική βίου. Το εκπεμπόμενο ιδεολογικό μήνυμα δεν έχει τη δυνατότητα να αιφνιδιάσει ή να ξενίσει το ανθρώπινο περιβάλλον, το οποίο εμφανίζεται ήδη έτοιμο να το υποδεχθεί και να το ενστερνιστεί, χάρη και στην έντονη προεργασία που έχει υποστεί από τους πολιτικούς, τις συντεχνίες και τα είδωλα που ασταμάτητα παράγει και ακόρεστα καταναλώνει η γυάλινη οθόνη. Το μοντέλο της «νέας εποχής» –τις ενσαρκώσεις του οποίου τις βλέπουμε και τις ακούμε να κηρύσσουν τα νεοκυνικά διδάγματά τους από ποικίλα πόστα–, δεν συγχωρεί την ευαισθησία, τη γενναιότητα και το δόσιμο, αλλά προτείνει σαν θεμελιακή **προϋπόθεση** της επιτυχίας τον έρωτα του εγώ και την εχθρότητα προς τους άλλους. Αλλά ποιες κοινωνίες, ποιες κοινότητες ανθρώπων μπορεί να συστήσει η «ωμοθυμία»;

Από την εφημερίδα Καθημερινή

1. Αναφορά στο στίχο του Καβάφη για τα τείχη που τον «έκλεισαν ανεπαισθήτως έξω».

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

1. Εξαιτίας ποιων παραγόντων θεωρεί ο συγγραφέας ότι «το εκπεμπόμενο ιδεολογικό μήνυμα δεν έχει τη δυνατότητα να αιφνιδιάσει ή να ξενίσει το ανθρώπινο περιβάλλον»;

Μονάδες 10

2. Ο αρθρογράφος ολοκληρώνει το κείμενο με τη φράση: «Αλλά ποιες κοινωνίες, ποιες κοινότητες ανθρώπων μπορεί να συστήσει η “ωμοθυμία”».

α. Να εξηγήσετε τη σημασία που αποδίδει ο συγγραφέας στη λέξη “ωμοθυμία”.

Μονάδες 5

β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο ολόκληρης της παραπάνω φράσης.

Μονάδες 5

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

1. Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου του κειμένου: «Και βέβαια ... στην καλή την ώρα».

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

2. α. Να δώσετε από ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Κερδίζουν, ικανοποιημένοι, έγκαιρη, φυσική, εύπεπτη.

Μονάδες 5

β. Να γράψετε μια δική σας πρόταση με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (σε οποιοδήποτε γραμματικό τύπο):

διαφήμιση, απρόσκλητος, αυθεντικό, πρωτοτυπεί, προϋπόθεση.

Μονάδες 5

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου σε 80 λέξεις.

Μονάδες 20

2. Ο συγγραφέας αναφέρει ότι: «η διαφήμιση μας διδάσκει ηθική, αλλά από άλλους δρόμους και με άλλους τρόπους. Μας εθίζει στην ηθική της επιβολής, της “νίκης”, του κέρδους, της φιλαυτίας και της μισανθρωπίας».

Ωστόσο η διαφήμιση έχει και θετικές πλευρές.

Σε μια ομιλία (450 - 500 λέξεις) που θα εκφωνηθεί στο σχολείο σας:

- α. Να αναπτύξετε τις θετικές επιδράσεις της διαφήμισης στον ενημερωτικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα.
- β. Να επισημάνετε τρόπους με τους οποίους η πολιτεία, αλλά και ο ίδιος ο πολίτης μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τις αρνητικές επιδράσεις της διαφήμισης.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τις ερωτήσεις να μην τις αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.

Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- 3.** Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλες τις ερωτήσεις.
- 4.** Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- 5.** Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- 6.** Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ